

Koulutus palveluna - koulutuksen saatavuus ja saavutettavuus erilaistuvissa kunnissa (KOPA) -projekti

Ennakkotyöpaja 26.11.2019

Irmeli Myllymäki
@IrmeliMyllymaki

Päiväys

Taustalla olevat haasteet ja ilmiöt

Väestöön liittyvät trendit

- Väestön vanheneminen, nuorten ikäluokkien pientyminen
- Huoltosuhteen heikkeneminen
- Monikulttuuristuminen
- Väestön eriytyminen alueellisesti ja sosiaalisesti

Työn ja yhteiskunnan murros

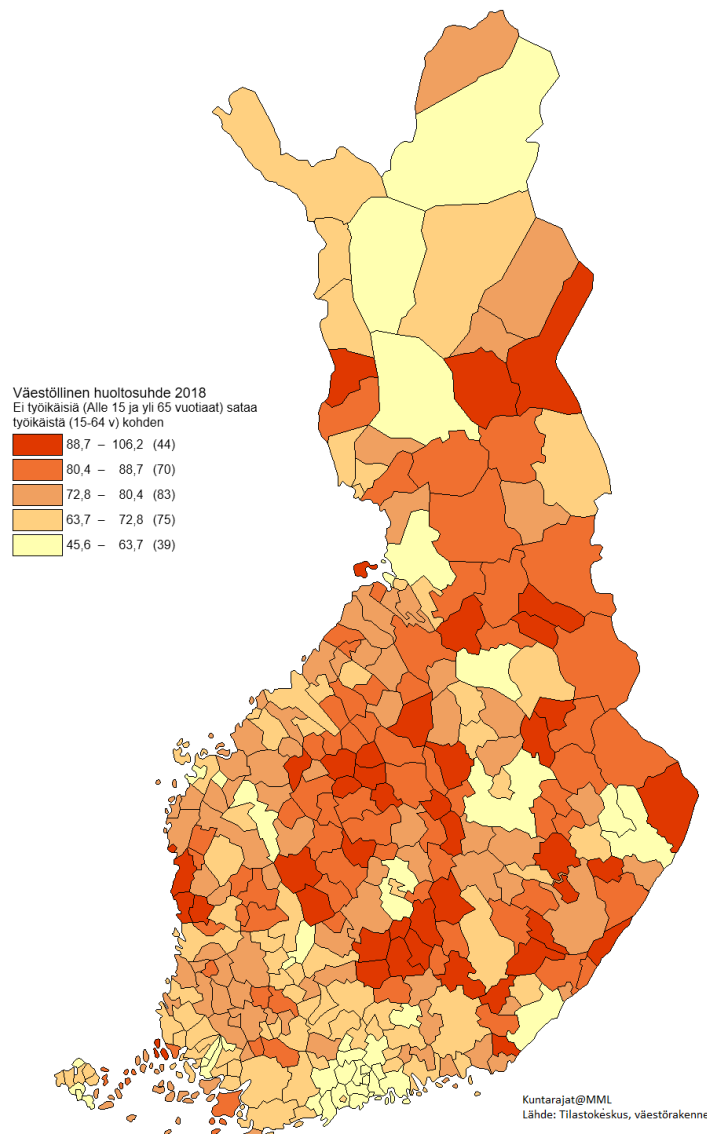
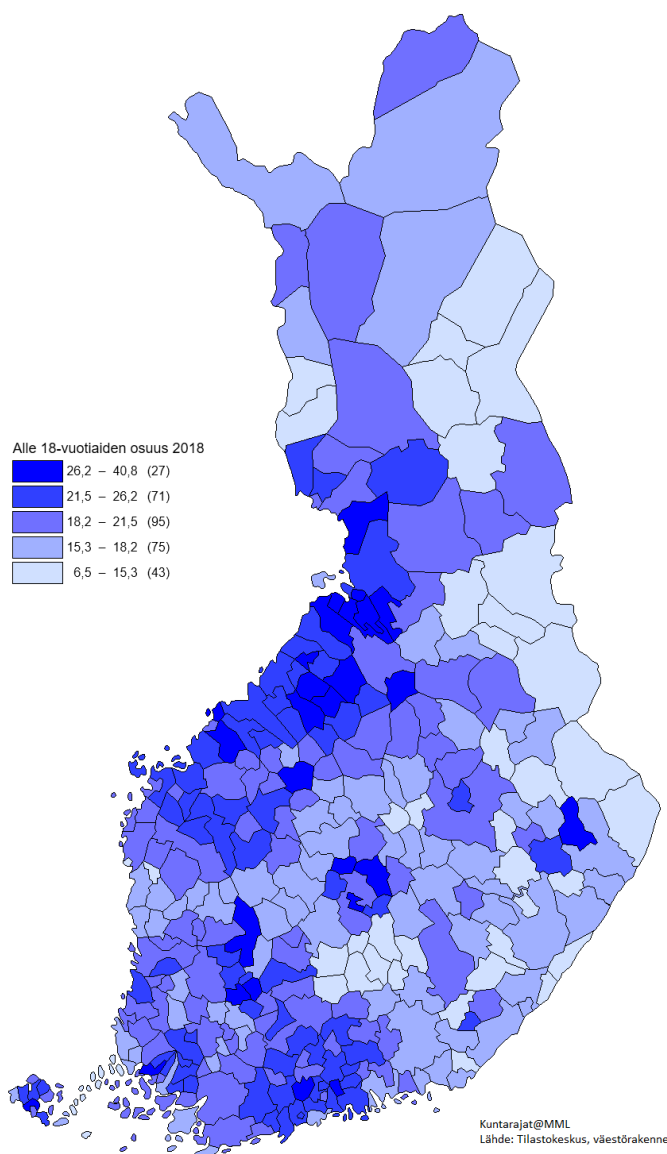
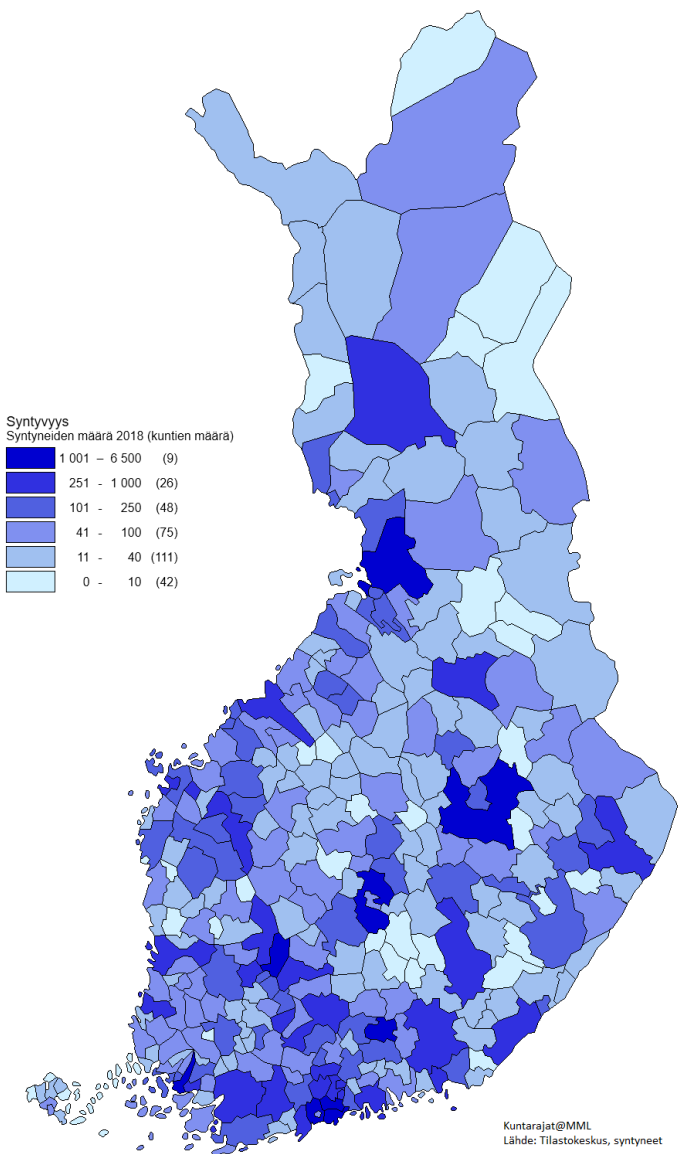
- Työelämän muuttuvat osaamisvaatimukset
- Jatkuvan oppimisen tarve
- Osaavan työvoiman saatavuus ja kohtaantohaasteet
- Työnteon ajan ja paikan merkitys vähenee
- Arjen yhteiskuntataidot

Koulutuspalvelujen tuottamisen haasteet

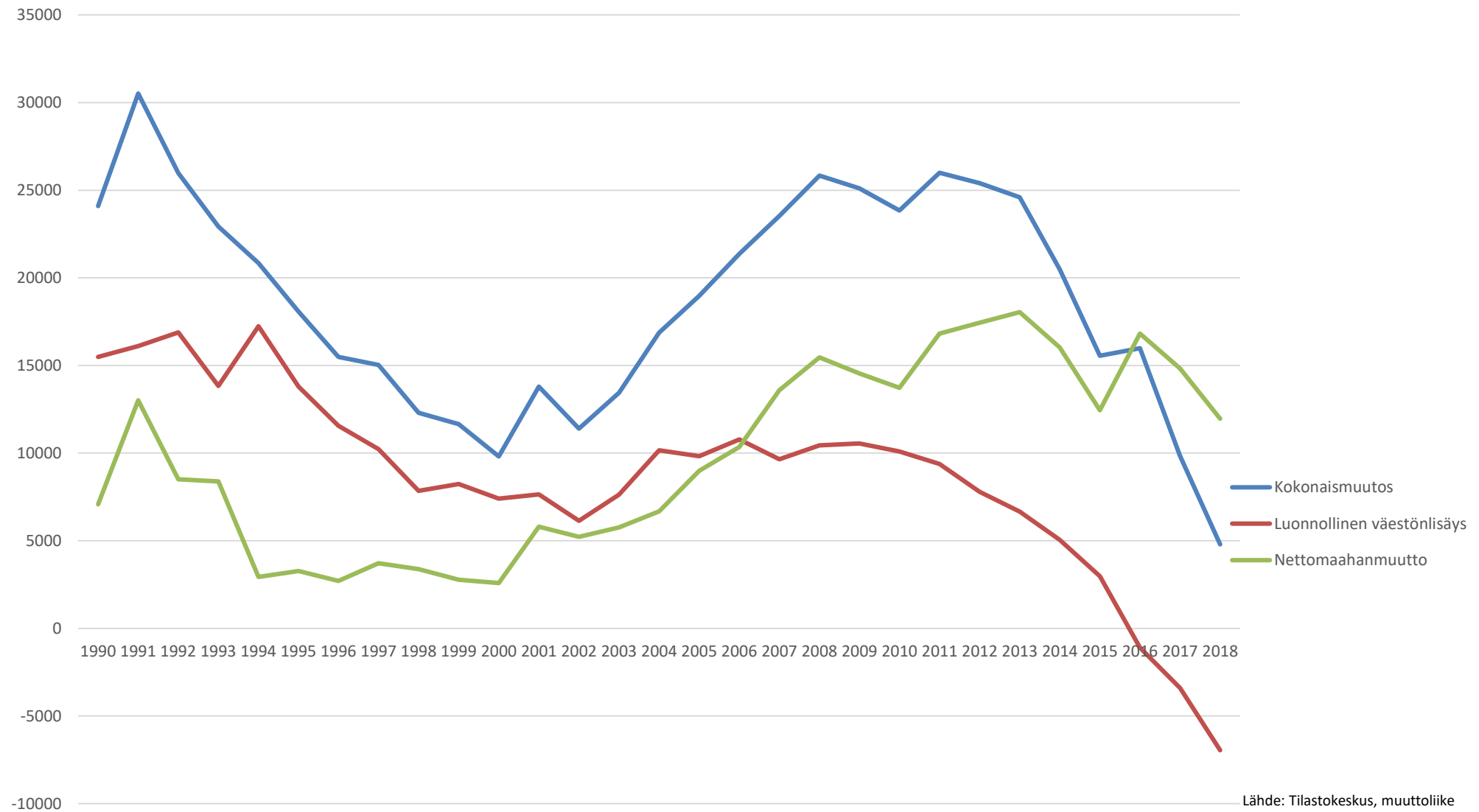
- Kuntien erilaistuminen (väestö ja talous)
- Kuntatalouden kiristymisen (huoltosuhteen muutos, kuntien velvoitteet)
- Koulutuksen saavutettavuus
- Tarve joustaviin koulutusmalleihin
- Opintojen keskeyttäminen

Digitalisaation ja yhteistyön vaikutukset ja mahdollisuudet koulutuksen järjestämiseen

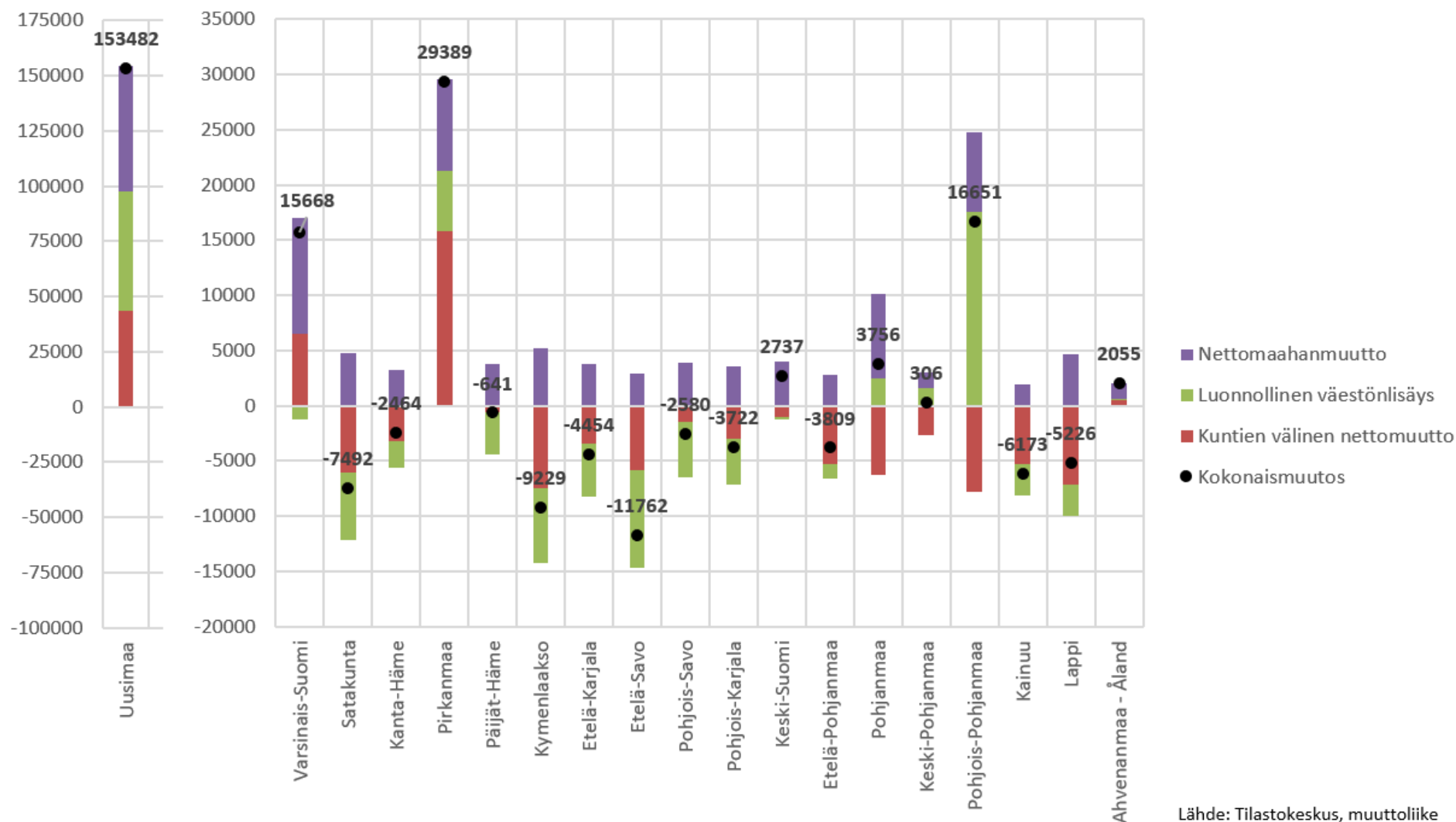
Syntyneet, alle 18-vuotiaiden osuus ja huoltosuhde 2018

Muuttoliike ja väestönlisäys 1990-2018

Väestömuutokset maakunnittain 2010-2018

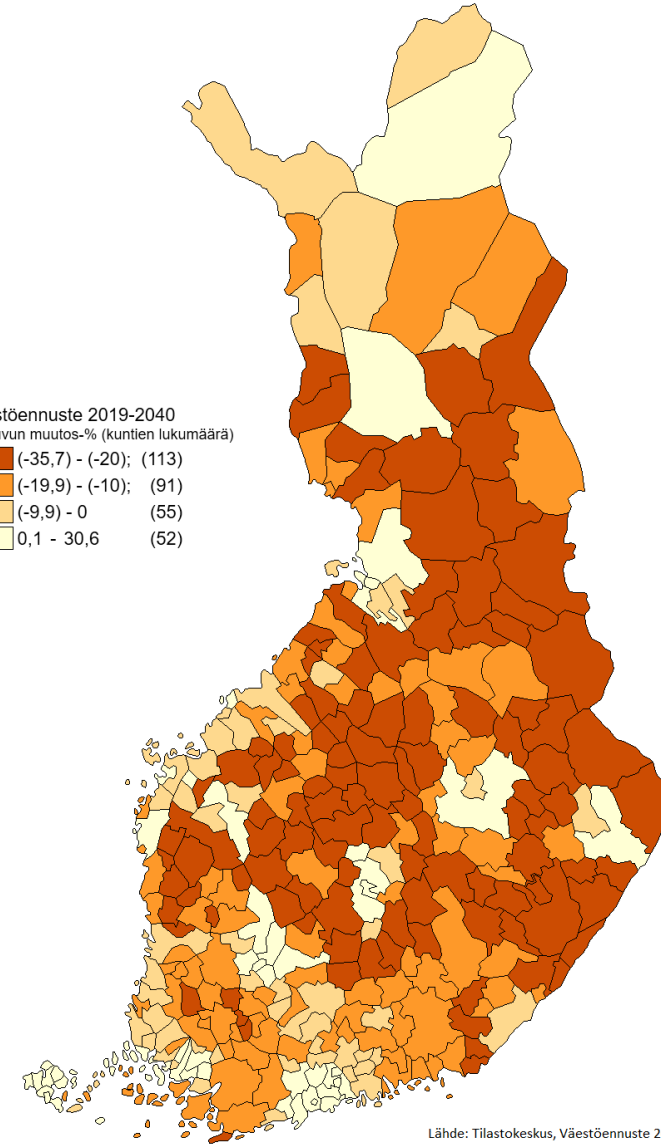

Lähde: Tilastokeskus, muuttoliike

Väkiluvun muutos 2019-2040, ennuste kunnittain

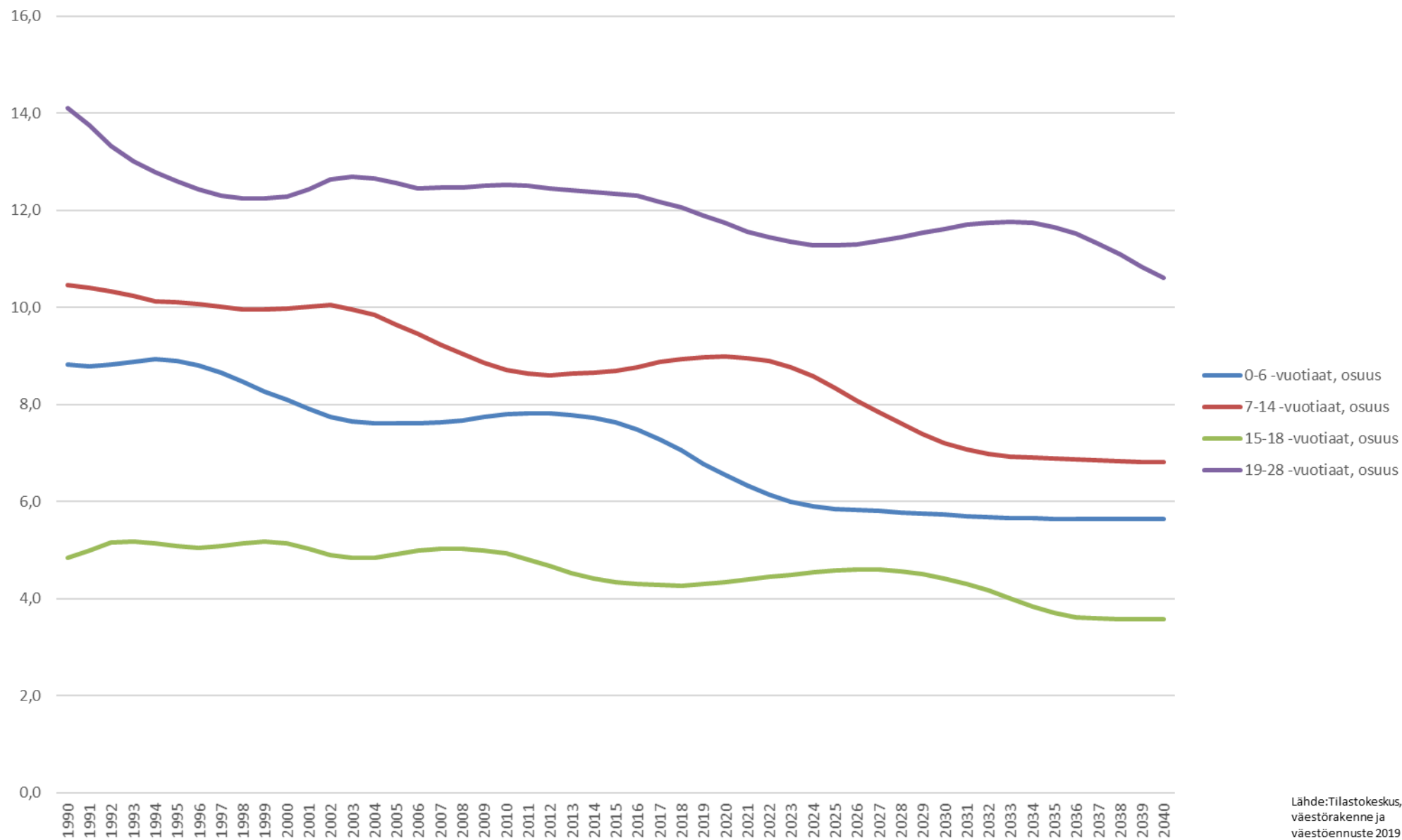
Väestöennuste 2019-2040
Väkiluvun muutos-% (kuntien lukumäärä)

■ (-35,7) - (-20);	(113)
■ (-19,9) - (-10);	(91)
■ (-9,9) - 0	(55)
■ 0,1 - 30,6	(52)

Lähde: Tilastokeskus, Väestöennuste 2019
Kuntarajat@MML

Ikäluokkien osuus koko väestöstä

Lähde: Tilastokeskus,
väestörakenne ja
väestöennuste 2019

KOPA-projektin tavoitteet

Koulutus palveluna

Askeleen edellä

Yhteistyötä yli rajojen

Koulutuspalvelut ovat uhattuna erilaistuvilla alueilla

Perinteiset järjestämistavat ja -mallit eivät toimi kaikkialla. Tarvitaan taloudellisesti kestäviä ratkaisuja.

Koulutuspalvelujen rooli on keskeinen osaavan työvoiman saatavuudessa

Rahoitusjärjestelmä, toimintakulttuuri ym tekijät vaikuttavat yhteistyöhön koulutusmuotojen kesken

Koulutuksen saatavuuden, saavutettavuuden ja laadun turvaamiseksi eri puolella maata etsitään uudenlaisia ratkaisuja ja toimintamalleja

Koulutus ymmärretään palveluna eikä pelkästään fyysiseen tilaan tai rakennukseen sidottuna opetuksena

Yhteistyön ja digitalisaation mahdollisuudet hyödynnetään optimaalisesti

Jatkuva oppiminen tehdään mahdolliseksi ja joustavaksi eri koulutusmuodoissa

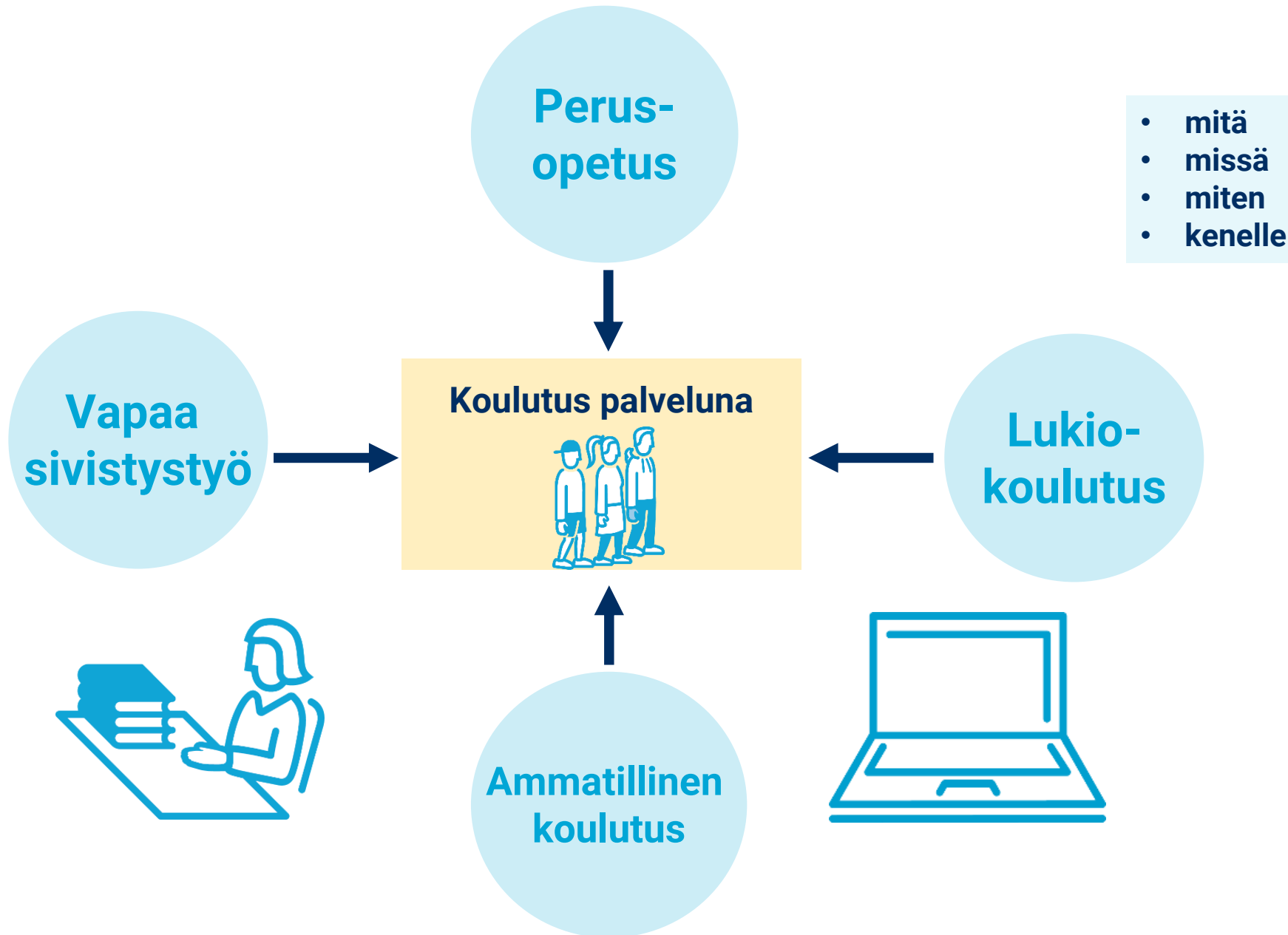
Yhteistyön ja uusien toimintamallien esteet selvitetään ja tehdään ehdotukset niiden poistamiseksi

Koulutus palveluna, mitä tarkoitamme?

- Opetuslähtöisestä oppimislähtöiseksi
- Näkökulma oppilaitoksesta oppijaan
- Oppimisen ei tarvitse olla sidoksissa perinteisiin koulutiloihin tai oppimisympäristöihin
- Monen toimijan yhteistyö
- Resursseja ja osaamista koulumuodot ylittävästi
- Tilojen tehokas käyttö

Koulutuksen saatavuus ja saavutettavuus

- mitä
- missä
- miten
- kenelle

- Ohjaus ja rahoitus
- Johtaminen ja hallinto
- Tilat ja välineistö
- Henkilöstö
- Pedagogiikka
- Toimintatavat ja toimintakulttuuri

Esiselvitys syksyllä 2019

- viitoittaa tietä kehittämisprojektille 2020-2021

- 1. Kouluneuvos Aulis Pitkälän laatimana**
- 2. Asetelman kuvaus, haasteet ja tarpeet, analyysi siitä, että jotain tarvitsee tehdä**
- 3. Katsaus aikaisempiin aihepiirin tutkimuksiin ja selvityksiin.**
- 4. Kuvataan mitä laki mahdollistaa, mitä yhteistyön muotoja voi olla**
- 5. Pääpaino kuntien vastuulla olevat perusopetus, toinen aste ja vapaa sivistystyö. Jatkuvan oppimisen näkökulmasta mukana on myös varhaiskasvatus ja korkea-aste.**
- 6. Kokemuksia ja esimerkkejä olemassa olevista yhteistyömuodoista haastatteluin. Selvitetään myös, mitä yhteistyön esteitä löytyy.**

Projektin isot kysymykset

**Koulutuksen saatavuus
ja saavutettavuus**

**Osaava
työvoima**

**Taloudellisesti
kestävät ratkaisut**

Minkälaisilla järjestämisen
muodoilla koulutuksen
saavutettavuutta voidaan
edistää koko maassa?

Miten osaavan työvoiman
saatavuutta voidaan
edistää?

Onko yhteistyön lisääminen
ja digitaalisatio avain
ratkaisuihin?

Mitä yhteistyön muotoja
nykyinen laki mahdollistaa?

Mitä kokemuksia yhteistyön
muodoista jo on? Mitä
esteitä, mitä
mahdollisuuksia?

Mitä toimenpiteitä
tarvitaan?

Alueellinen KOPA -pilotti voi hakea ratkaisua esimerkiksi seuraavanlaisiin kysymyksiin

Minkälainen voisi olla monen kunnan yhteinen lukiokoulutuksen toimintamalli harvaan asutulla alueella?

Miten digitaalisilla ratkaisuilla ja etäopetuksella voidaan helpottaa saavutettavuutta eri koulumuodoissa?

Minkälaisia ”jalkautuvia” koulutusmalleja voidaan löytää ja tarjota yritysten työvoimatarpeisiin?

Minkälaisella kuntien, koulutuksen järjestäjien ja koulutusmuotojen yhteistyöllä kurssitarjonta saadaan nuorelle mahdollisimman monipuoliseksi?

Miten vähenevän väestön kunnissa ylläpidettävät tilat saadaan mahdollisimman monipuoliseen käyttöön?

Miten yhteisen hallinnon alla toimivat koulutusmuodot voivat lisätä yhteistyötään taloudellisesti kestävästi ja joustavia koulutuspolkuja edistäen?

Miten nuoren opiskelu tehdään mahdolliseksi toimipisteissä opiskelun, itsenäisen opiskelun sekä etä- ja verkko-opetuksen yhdistelmänä ja minkälaista yhteistyötä se koulutuksen järjestäjiltä ja eri koulumuodoilta edellyttää?

Miten opettajaresurssit ja opettajien osaaminen saadaan käyttöön mahdollisimman hyvin koulutusmuodot ylittäen?

Lähtisikö alueesi pilotiksi KOPA-projektiin?

Pilottina voi olla

- Kunnista tai koulutuksenjärjestäjistä koostuva yhteistyöalue, mukana voi olla eri koulutusasteita ja -muotoja
- Pilotin oma kehittämistavoite alueen tarpeen mukaan
- Jokaiselta mukana olevalta kunnalta ja koulutuksen järjestäjältä tulee olla hyväksyntä mukana olosta kehittämisspilotissa.

Haku auki 13.12. 2019 asti

- Haku piloteiksi on meneillään
- Alueilla kehittämistarpeen pohdinta ja yhteistyöalueen selvittäminen
- Hakuohjeet <https://www.kuntaliitto.fi/koulutus-palveluna-verkostoprojekti-kopa>

Ennakkotyöpaja 26.11.2019

- Kaikille avoin
- Projektin tavoitteet ja toteuttaminen
- Esiselvityksen analyysia
- Ennakoivaa työpajatyöskentelyä

Projektin toteutus 2020-2021

- Kuntaliitto isännöi, yhteistyössä OKM
- Alueellisten työpajojen toteutus FCG
- Pilotit valitaan vuoden 2019 loppuun mennessä

KOPA toteuttaminen 2020-2021

Pilottikohtainen osallistumismaksu on 5 000 € + alv/vuosi. Hinta jakautuu pilottiryhmään osallistuvien kuntien ja koulutuksen järjestäjien kesken ja sisältää

- Verkoston yhteiset valtakunnalliset seminaarit kaksi kertaa vuodessa (kevät ja syksy)
- Pilottialueen omat työpajat kaksi kertaa vuodessa. Alueellisista tilaisuuksista ja näiden teemoista sovitaan erikseen pilottialueiden kanssa.
- Ohjaus oman alueen kehittämistyöhön FCG:n ja Kuntaliiton asiantuntijoiden tuella
- Tilastotietoja sisältävä aloituspaketti pilottialueelta
- Sähköistä ja kirjallista tukimateriaalia
- Verkoston tuki ja toisilta oppiminen

Vapaamuotoinen hakemus pilotiksi 13.12. mennessä

- Pilottikohteen nimi
- Vastuukunta ja vastuhenkilö
- Yhteistyöalue, kunnat ja/tai koulutuksen järjestäjät
- Alueellinen tavoite tai haaste ja sen kytkeytyminen projektin tavoitteisiin
- Tarkastelussa mukana olevat koulutusmuodot
- Lyhyt, alustava kuvaus, miten kehittämistyö on ajateltu toteuttaa
- Hakemuksen tiedot tulee esittää tiivistetysti ja sen enimmäispituus on 5000 merkkiä.

Kiitos!

Irmeli Myllymäki

0469214443

Irmeli.myllymaki@kuntaliitto.fi

@IrmeliMyllymaki

 Kuntaliitto
Kommunförbundet

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

